

VÅRT NACKA KAN BÄTTRE

EN BUDGET FÖR JÄMLIKHET,

TRYGGHET OCH FRAMTIDSTRO

FÖRSLAG TILL BUDGET FÖR 2023

Socialdemokraterna

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ÖVERSIKT SIFFROR.....	2
SÄRSKILDA BESLUT.....	3
INLEDNING	6
KOMMUNSTYRELSEN.....	7
NÄMNDEN FÖR ARBETE OCH FÖRSÖRJNING	9
FRITIDSNÄMNDEN.....	11
KULTURNÄMNDEN.....	14
MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN	16
NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN	18
SOCIALNÄMNDEN.....	20
UTBILDNINGSNÄMNDEN.....	22
ÄLDRENÄMNDEN	24
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	26

ÖVERSIKT SIFFROR

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Budget 2022	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	-5 352	-5 448	-5 680	-5 437	-5 612	-4 507	-4 701
Avskrivningar	-311	-305	-305	-331	-335	-361	-366
Verksamhetens nettokostnader	-5 663	-5 753	-5 985	-5 768	-5 947	-4 868	-5 067
Skatteintäkter (inkl. avräkning)	6 291	6 828	6 828	7 201	7 201	7 576	7 576
Inkomstutjämnning	-735	-869	-869	-881	-881	-882	-882
Kostnadsutjämnning	308	299	299	369	369	342	342
Införandebidrag	-144	0	0	0	0	0	0
Regleringsavgift/bidrag	271	166	166	165	165	126	126
LSS	0	-143	-143	-147	-147	-150	-150
Övriga generella statsbidrag	43	5	5	0	0	0	0
Fastighetsavgift	173	181	181	181	181	181	181
Skattenetto	6 207	6 466	6 466	6 888	6 888	7 193	7 193
Utdelning kommunala bolag	17	9	9	2	2	2	2
Finansiella intäkter	55	80	80	63	63	76	76
Finansiella kostnader	-56	-220	-227	-213	-228	-230	-258
Finansnetto	16	-131	-138	-149	-163	-152	-180
Resultat före extraordinära poster	560	582	343	971	778	2 172	1 946
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	560	582	343	971	778	2 172	1 946
Jämförelsestörande poster	409	453	263	452	353	1 431	1 331
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	151	129	80	519	425	742	615

Nämnderna övergripande

Nämnderna totalt (tkr)	Budget 2022	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
KS, KF, Stadsledning osv	-176 323	-223 000	-224 425	-223 000	-225 615	-223 000	-226 090
Nämnden för arbete och försörjning	-207 871	-180 100	-178 800	-180 100	-180 900	-180 100	-183 800
Fritidsnämnden	-165 282	-181 820	-187 245	-181 820	-197 123	-181 820	-206 092
Kulturnämnden	-142 037	-150 200	-153 568	-150 200	-156 090	-150 200	-157 923
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-39 233	-40 800	-41 400	-40 800	-41 400	-40 800	-41 400
Natur- och trafiknämnden	-356 052	-369 648	-376 818	-369 648	-378 158	-369 648	-378 716
Socialnämnden	-958 131	-1 010 398	-1 012 338	-1 010 398	-1 014 398	-1 010 398	-1 014 998
Utbildningsnämnden	-3 051 520	-3 186 250	-3 220 350	-3 186 250	-3 228 250	-3 186 250	-3 232 250
Äldrenämnden	-923 058	-972 220	-977 270	-972 220	-989 920	-972 220	-994 420
Överförmyndarnämnden	-8 444	-8 500	-9 100	-8 500	-9 100	-8 500	-9 100
Summa nämnder och verksamheter	-6 047 951	-6 322 936	-6 381 314	-6 322 936	-6 420 954	-6 322 936	-6 444 788
Tunnelbana	-18 150	-65 800	-65 800	-21 200	-21 200	-12 800	-12 800
(varav redovisas som finansiell kostnad)	15 150	62 800	62 800	18 200	18 200	9 800	9 800
Oförutsett	-20 000	-20 000	-5 000	-20 000	-5 000	-20 000	-5 000
Övergripande verksamhet	699 244	898 300	709 688	908 800	816 653	1 838 700	1 751 645
Summa	-5 351 707	-5 447 636	-5 679 626	-5 437 136	-5 612 301	-4 507 236	-4 701 143

Förslag till särskilda beslut. Att-satser där skillnad finns jämfört med alliansens budgetförslag.

Övergripande

2. Socialdemokraternas kommunalpolitiska handlingsprogram 2022–2026 anmäls till kommunfullmäktige.

4. Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden och ersättning för barn tillsyn, fastställs enligt bilaga 7, med ändringarna att ordförandearvodena för Fritidsnämnden, kulturnämnden, Nacka Energi AB samt Nacka Vatten och Avfall AB fastställs till 150 000 kr/år samt att motsvarande summa i barn tillsyn ska kunna användas för förskola.

Kommunstyrelsen

14. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet nämndernas mål och budget, kommunstyrelsen, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för kommunstyrelsen enligt bilaga 1.

15. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för Valfärd Skola till 1 krona och för Valfärd Samhällsservice till 1 krona.

17. Kommunfullmäktige fastställer planen för försäljning av mark till 356,8 miljoner kronor år 2023, 247,1 miljoner kronor år 2024 och 1344 miljoner kronor år 2025.

18. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen särskilda uppdrag under 2023 enligt alliansens budgetförslag med följande tillägg:

- Tillse att krav på kollektivavtalsliknande villkor ställs vid upphandlingar och införs i kommunens auktorisationsvillkor.
- Se över möjligheterna att förvärva och anpassa Igelboda Stationshus som föreningslokal.
- Se över behov och möjligheterna för föreningslivets tillgång till lokaler i hela Nacka.
- Starta upp Naturskolan.
- Utred förutsättningarna och möjligheterna för uppstart av ett kommunalt bostadsbolag.

Nämnden för arbete och försörjning

19. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, nämnden för arbete och försörjning, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för nämnden för arbete och försörjning enligt bilaga 1.

20. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 3, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

21. Kommunfullmäktige ger nämnden för arbete och försörjning särskilda uppdrag under 2023 enligt alliansens budgetförslag med följande tillägg:

- Fokusera arbetsmarknadsinsatser på de som står längst ifrån arbetsmarknaden via ett arbetscentrum.
- Bedriva SFI-verksamhet i upphandlad form.

- Inrätta boendesökstöd, så att fler kan bo kvar i Nacka efter sin etableringsperiod.
- Utreda uppstart av kommunal SFI- och Komvuxverksamhet.
- Genomföra en sommarjobbssatsning, samt förbereda för sommarjobbgaranti från 2025.
- Utveckla samarbete mellan lokala företag och kommunen.
- Ta fram en modell på lokala jobbspår tillsammans med arbetsförmedlingen, för att få fler att snabbt komma ut i arbete.

Fritidsnämnden

22. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet nämndernas mål och budget, fritidsnämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för fritidsnämnden enligt bilaga 1.

23. Kommunfullmäktige fastställer fritidsnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

23a). Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden följande särskilda uppdrag under 2023:

- Genomföra idrottslyftet enl. Socialdemokraternas budgetmotion.
- Införa aktivitetsstöd för socioekonomiskt utsatta områden.
- Tillse längre öppettider på kommunens fritidsgårdar.
- Genomföra en idrottsatsning för äldre.
- Inrätta ett idrottsråd.
- Kartlägga effektiviseringsmöjligheter på kommunens anläggningar med hänsyn till miljön.

Kulturnämnden

24. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet nämndernas mål och budget, kulturnämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för kulturnämnden enligt bilaga 1.

25. Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 3, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

26. Kommunfullmäktige fastställer kulturnämndens taxor och avgifter enligt bilaga 4, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

27. Kommunfullmäktige fastställer kulturpeng för 2023 till 284 kronor per år.

27a). Kommunfullmäktige ger kulturnämnden följande särskilda uppdrag under 2023:

- Bygga öppna väggar för fritt uttryckande av konst.
- Utöka budgeten för kulturstöd, så fler projekt kan få ordentlig tilldelning.
- Anordna avgiftsfria lovaktiviteter i alla kommundelar.
- Anordna avgiftsfri verksamhet för äldre.

- Följa 1%-regeln om konstnärlig utsmyckning vid byggnation.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

28. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt bilaga 1.

30. Kommunfullmäktige ger miljö- och stadsbyggnadsnämnden särskilda uppdrag under 2023 enligt alliansens budgetförslag med följande tillägg:

- Återkomma till fullmäktige med förslag på energiplan och klimatstrategi för att kunna uppnå målet att 50 % av energin ska komma från förnybara källor, den vägbundna trafiken ska vara fossilfri 2030 och våra nettoutsläpp av växthusgaser ska vara noll 2050.
- Planera och genomföra att fler nya hus byggs i trä, håller passivhusstandard eller är plusenergihus.
- Förbättra dialogen med Nackaborna bland annat genom en satsning på digitala tjänster som ger bättre tillgänglighet och möjlighet till samförstånd.
- Förstärka arbetet med digitalisering av miljöenheten.
- Genomföra en satsning på mer proaktivt miljöarbete.

Natur- och trafiknämnden

31. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för natur- och trafiknämnden enligt bilaga 1.

33. Kommunfullmäktige ger natur- och trafiknämnden särskilda uppdrag under 2023 enligt alliansens budgetförslag med följande tillägg:

- Stärka arbetet med särskilda insatser för att öka framkomligheten till skolor genom säkra skolvägar.
- Ta fram ett särskilt åtgärdsprogram för ökad framkomlighet för gående, cyklister och kollektivtrafikanter i Nacka.
- Anlägga offentliga toaletter.
- Öka tillgången till infartsparkeringar i syfte att öka användandet av kollektivtrafik.
- Arbeta med strategisk belysning för ökad trygghet.
- Bygga en hiss i Finnboda.
- Genomföra en satsning på ökad snöröjning.
- Inrätta en tjänst som fokuserar på bättre samordning mellan kommunen och stat respektive region.

Socialnämnden

34. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, socialnämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för socialnämnden enligt bilaga 1.

35. Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 3, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

36a. Kommunfullmäktige ger socialnämnden följande särskilda uppdrag under 2023:

- Ta över huvudansvaret för det drogforebyggande arbetet.
- Stärk samhandling mellan skola, socialtjänst, polis, föreningar och föräldrar, i syfte att minska ungas narkotikabruk.
- Öka och samordna arbetet med hemmasittare.
- Öka resurserna för att motverka våld i nära relation och hedersrelaterat våld.
- Genomför en satsning på Polarna.

Utbildningsnämnden

37. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för utbildningsnämnden enligt bilaga 1, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

38. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp, taxor och avgifter enligt bilaga 3, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

41. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden särskilda uppdrag under 2023 enligt alliansens budgetförslag med följande tillägg:

- Ta fram ett förslag på mer ändamålsenlig, uppdelad, checkmodell. Med exempelvis pedagogisk check, hyrescheck, check för elevhälsa och administrativ check.
- Inventera förskole- och skolgårdarnas kvalitet.
- Utveckla den befintliga likvärdighetsresursen till att bli en likvärdighetsgaranti.
- Stärk budgeten för elever med omfattande behov av särskilt stöd.
- Genomföra en kartläggning av arbetsmiljön för Nackas lärare.
- Ta fram resultatindikatorer som visar hur många förskolor i kommunen som når upp till Skolverkets rekommendationer av storlek på barngrupper i förskolan uppdelat på ålder.
- Ta fram förslag på resultatindikatorer som fokuserar på skolans personal.

Äldrenämnden

42. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för äldrenämnden enligt bilaga 1.

43. Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för kundvalet särskilt boende check, hemtjänst, ledsagning och avlösning samt för kundvalet dagverksamhet enligt bilaga 3, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion.

45. Kommunfullmäktige ger socialnämnden särskilda uppdrag under 2023 enligt alliansens budgetförslag med följande tillägg:

- Införa en nollvision för fallolyckor.
- Tillse att minst ett centralt placerat trygghetsboende med tillgängliga priser byggs.
- Tillsätta en äldreombudsman.
- Stötta verksamheterna att genomföra ökade satsningar på välfärdsteknik.
- Öka arbetet med att bryta äldres ofrivilliga ensamhet.
- Öka stödet till det lokala föreningslivet och pensionärsorganisationerna.
- Förbereda för ett avskaffande av delade turer samt införande av rätt till heltid och kollektivavtalsenliga villkor inom äldreomsorgen från 2024.

Överförmyndarnämnden

46. Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2023 enligt avsnittet

Nämndernas mål och budget, överförmyndarnämnden, med ändringar enligt Socialdemokraternas budgetmotion, samt resultatindikatorer för överförmyndarnämnden enligt bilaga 1.

46a. Kommunfullmäktige ger överförmyndarnämnden följande särskilda uppdrag under 2023:

- Säkerställa att vi har tillräckligt antal gode män när kommunens invånarantal ökar.

Motioner

47. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Träffpunkt Sickla" att bifalla motionen.

48. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Stöd till elever med autism" att bifalla motionens tredje att-sats.

50. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Seniorbostäder i alla kommundelar" att bifalla motionen.

JÄMLIKHET, TRYGGHET OCH FRAMTIDSTRO I EN OROLIG TID

Vi står inför en prövande tid med ett försämrat ekonomiskt läge och oroligheter runt om i världen med flera pågående kriser och krig. Inte minst klimatkrisen och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Detta påverkar också Nacka. Det handlar om högre inflation och ökade kostnader för skola och äldreomsorg, men också för företag och privatpersoner. Då krävs det att vi tar vårt ansvar för att säkra att kommunens verksamheter kan hålla hög kvalitet för att ge våra invånare den bästa välfärden och servicen. Det krävs ett samhällsbygge som grundar sig i jämlikhet, jämställdhet, alla människors lika värde och som samtidigt värnar om en långsiktigt hållbar utveckling av Nacka.

Vår vision för Nacka är en kommun där alla känner sig trygga. Oavsett vem man är eller var man ska man ha möjlighet att utvecklas efter sin förmåga för att nå sina drömmar. Vi vill skapa ett Nacka där alla barn lyckas i skolan och våra äldre får bra omsorg med hög kvalitet. Där personalen i välfärden har rätt förutsättningar för att må bra i arbetet och lyckas i sina jobb, där närheten till natur samt kultur och idrott ger möjlighet till en aktiv fritid genom hela livet. Vårt Nacka är med och leder klimatomställningen genom att hela tiden verka för en långsiktigt hållbar miljö med klimatsmarta lösningar för våra verksamheter, företag och invånare.

Vi socialdemokrater är beredda att göra de satsningar som krävs för Nacka, Nackaborna, företagen och våra medarbetare. Vi prioriterar alltid välfärden före nedskärningar och skattesänkningar.

Trygghet

Trygghet ska gälla alla. Det är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Det handlar om allt från att ha ett arbete att gå till, att trivas i skolan och att känna sig trygg på kvällspromenaden till att vara trygg innanför hemmets väggar.

Vi ska vända på varenda sten för att bryta segregationen och minska klyftorna. Brotten och dess orsaker ska bekämpas genom en bredd av åtgärder.

Tyvärr har Nackaborna under flera år sett nedskärningar inom förebyggande arbete, socialtjänst och sämre tillgång till lokaler för föreningslivet. Biblioteken har privatiserats, fritidsgårdarna har lagts ut på entreprenad, kommunala skolor har lagts ner och det kommunala bostadsbolaget har sålts. Allt behöver såklart inte vara i kommunal regi men när kommunen steg för steg avvecklar sina verktyg som kan skapa ett mer jämlikt samhälle blir det svårare och svårare att minska klyftorna och bryta den ökande segregationen.

En meningsfull fritid är viktigt för folkhälsan men också för att barn och unga inte ska dras in i kriminalitet. Därför vill

vi göra det möjligt för flera att idrotta, särskilt i centrala lägen, ha bättre öppettider på fritidsgårdarna och vi ökar resurserna för kulturstödet.

Våra demokratiska värderingar innebär att vi slår vakt om rättssamhällets principer liksom om yttrande- och pressfrihet. Vi har nolltolerans mot homofobi, rasism och sexism.

Välfärd

En välfungerande och jämlik välfärd är grunden i ett starkt samhälle. Men tyvärr ser vi hur de senaste årens nedskärningar i Nackas välfärd lett till en ohållbar arbetsmiljö för personalen och hur de tvingas göra orimliga avvägningar för att få verksamheterna att gå runt. Det går inte att driva skola eller äldreomsorg på engagemang, det görs med resurser. För att Nacka kommun ska vara en arbetsgivare i framkant skjuter vi till mer resurser till verksamheterna.

I Nackas förskolor och skolor ska alla elever vara trygga och lyckas. Därför höjer vi checkarna till förskola, skola och fritidshem. Vi gör en satsning på likvärdighetsresursen som är avgörande för att barn med särskilda behov ska få det stöd som de behöver.

Vi gör satsningar för att bryta äldres ofrivilliga ensamhet. I vår budget utreder möjligheten att införa kommunal hemtjänst som ska vara med och ge våra äldre en trygg tillvaro och vi ökar stödet till pensionärsorganisationerna.

Miljö och klimat

Att klara klimatomställningen är vårt gemensamma ansvar och Nacka kommun behöver öka takten. Vårt mål är att 50 procent av energin ska komma från förnybara källor, den vägbundna trafiken ska vara fossilfri år 2030 och våra nettoutsläpp av växthusgaser ska vara noll år 2050.

Vi vill att Nacka ska vara en grön kommun för alla med god tillgång till idrott, kultur och samhällsservice. Vi anser att Nacka snarast ska kvalificeras som klimatkommun för att stödja ett helhetsgrepp för att minska växthusgaser. Nacka ska ställa höga klimatkrav på att alla om- och nybyggnationer ska ha fossilfri uppvärmning och byggnaderna samt byggprocesserna måste bli mer klimatsmarta. Nya hus ska i högre utsträckning byggas i trä. Det ska bli lättare och billigare för Nackaborna att använda grön el. Vi vill genomföra en ramupphandling om solpaneler och effektivisera bygglovsprocessen för att få sätta upp dessa. En ny Naturskola ska skapa mer medevenhet och ge ökad kunskap om naturen hos våra barn och unga.

BÄTTRE SAMORDNING FÖR ETT TRYGGT OCH HÅLLBART NACKA

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd. I det övergripande ansvaret ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamheter. Nacka ska utvecklas på ett sammanhållet sätt där vi skapar en grön och trygg kommun genom att infrastruktur, grönområden och fritidsytor samordnas och samspelar med varandra. Det är Kommunstyrelsens ansvar att se till att detta sker och därför behöver Kommunstyrelsen ta ett större samordnande ansvar för alla nämnder. Det handlar bland annat om att samordna arbetet med nämnderna så att samverkan de emellan stärks. Kommunstyrelsen har också det övergripande samordningsansvaret för kommunens miljö- och klimatarbete och mer behöver göras för att se till att nämnder och verksamheter hela tiden tar klimatsmarta beslut. Vi vill att Nackas beslutsfattande ska utgå från målet om en långsiktigt hållbar miljö.

En stark ekonomi

Nacka har en stark ekonomisk bas och den ska kunna användas vid tider som den vi är i nu, med stigande inflation, ökade matkostnader och energipriser. Om det innebär att vi gör svagare ekonomiska resultat i några år framöver är det att föredra framför stora nedskärningar i välfärden.

Det är viktigt att vi följer utvecklingen av det ekonomiska läget, inte minst vad gäller ökade matkostnader. Våra verksamheter måste fortsatt kunna servera god och näringsrik mat till våra äldre och barn.

Maximalt värde för skattepengarna handlar för oss socialdemokrater om att vi alltid kommer försöka hitta sätt att få bort onödiga utgifter och värna om skattebetalarnas pengar. Det handlar om att våra invånare får bra service, en skola och omsorg som håller hög kvalitet och att personalen i välfärden har god arbetsmiljö och schyssta villkor.

Det orimliga överskottskravet inom Valfärd skola och Valfärd samhällsservice ska sänkas till ett överskottsmål på 1 krona.

En attraktiv arbetsgivare i framkant

Vi socialdemokrater vill att våra äldre ska få bra omsorg med hög kvalitet och att alla barn lyckas i skolan. För att uppnå det behöver personalen i välfärden bättre villkor och fler kollegor. Vi vill att Nacka kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare i framkant genom att bland annat införa önskad sysselsättningsgrad där heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. Därtill vill vi avskaffa delade turer inom äldreomsorgen. Vi ställer också krav på att våra privata aktörer ska ha kollektivavtalsenliga villkor.

Vi behöver ge kontorsorganisationen i stadshuset rätt förutsättningar. Har tjänstepersonerna en för hög arbetsbelastning och bristande arbetsmiljö är det svårt för dem att genomföra de beslut som politikerna tar samt att stötta medarbetarna ute i verksamheterna. I förlängningen leder det till sämre service för Nackaborna.

Sammanhållen och hållbar samhällsplanering

Att bygga stad handlar inte bara om att bygga hus och gator, utan om att bygga ett samhälle som håller ihop. Nackas stadsbyggnad ska leda till ökad livskvalitet som samtidigt tar hänsyn till klimatet, naturen och djuren. Vi vill att Nacka ska vara en grön och trygg kommun för alla med god tillgång till samhällsservice, idrott och kultur.

”Ett större samordnande ansvar för alla nämnder”

När det byggs nytt i Nacka behöver vi prioritera byggnation av hyresrätter samt mindre, billigare bostadsrätter, eftersom bostadsbristen är som störst bland unga. En blandad befolkning förutsätter blandade boendeformer. Därför vill vi bygga en mångfald av villor, radhus och flerbostadshus, med formerna bostadsrätter, hyresrätter och kooperativa bostadsrätter. Ett sätt att bidra till mångfald på bostadsmarknaden och försäkra sig om att hyresrätter förblir hyresrätter är att vara med och skapa dessa. Det ger möjlighet till en sund konkurrens på bostadsmarknaden, samt ökad livskvalitet för Nackaborna. För att Nacka också ska kunna attrahera den kompetens som behövs i våra kommunala verksamheter och företag behöver det finnas bostäder som de kan efterfråga. Därför har vi ambitionen att starta ett kommunalt bostadsbolag.

Kommunstyrelsen ansvarar också för det övergripande miljö- och klimatarbetet. Vi vill skapa en hållbar livsmiljö där social och ekologisk hållbarhet hänger ihop. Där Nacka är en del i uppfyllandet av Sveriges klimatmål, men även jobbar för att minska utsläppen i världen. En del av att klara klimatomställningen handlar om kunskap. Därför är vår ambition att nystarta en Naturskola och att dess viktiga verksamhet ska kunna komma i gång under höstterminen 2023.

Ett Nacka som håller ihop

Kommunstyrelsen ansvarar för det övergripande trygghetsarbetet. Nacka ska samlas för att minska klyftorna, bryta segregationen, bekämpa brottsligheten och stärka sammanhållningen i hela kommunen.

Gängkriminalitet och organiserad brottslighet ska bekämpas med en bredd av åtgärder: från socialtjänst och skola via ungdomsverksamhet, arbetsmarknadsåtgärder och civilsamhälle till polis, kriminalvård och närvarande föräldrar. Vi ska inte bara bekämpa brotten, utan också brottens orsaker.

En meningsfull fritid är en viktig brottsförebyggande åtgärd. Det behövs fler lokaler till våra föreningar i hela Nacka. Tyvärr ser vi hur tillgången till föreningslokaler minskar i kommunen. En sak vi vill utreda är förutsättningarna för

kommunen att överta ansvaret för Igelboda stationshus för att tillvarata de kulturvärden som byggnaden bidrar med, samt erbjuda lokaler för föreningslivet. Detta är bara ett exempel på hur kommunen borde jobba med att säkra upp tillgången till lokaler för föreningslivet. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag för att förvärva och renovera Igelboda stationshus och göra om det till föreningslokal.

Kommunstyrelsen (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-223 000	-224 425	-223 000	-225 615	-223 000	-226 090
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Neddragning på PR och reklambudget "Strategisk kommunikation"	-4 600	-3 000	-4 600	-3 000	-4 600	-3 000
Uppstart bostadsbolag				-150		
Uppstart av Naturskolan		-1 000		-2 000		-2 000
Välfärd Skolas överskottsmål	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Välfärd Samhällsservice överskottsmål	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Ökade internräntekostnader från investeringar, bl.a. Stationshuset Igelboda		-25		-25		-650
Ökade driftskostnader från investeringar, bl.a. Stationshuset Igelboda		0		0		0
Ökade avskrivningar från investeringar, bl.a. Stationshuset Igelboda		0		-40		-40

Utmärkande investeringsposter (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt-budget	Invest 2023	Invest 2024	Invest 2025	Invest 2026 & sen
Fastighetsbolag	0	-150	-150	0	0	-50	-100
Stationshuset Igelboda	0	-2	-2	-2	0	0	0
Summa	0	-152	-152	-2	0	-50	-100

TILLVÄXT OCH UTVECKLING

Ett arbete att gå till, en lön att försörja sig på och ett sammanhang med kollegor skapar grunden för att vara en del av och bidra till ett starkare samhälle. Därför ska den som kan arbeta också få möjlighet att arbeta.

En viktig del för lyckad integration är just egen försörjning. Det går därför inte att bara prata om vikten av integration på riksnivå. Varje kommun måste också ta ansvar för en bra integration och där behöver Nacka ta ett större ansvar.

Sammanhållet arbetscentrum i kommunal regi

Nacka ska vara en kommun som främjar arbete och individers egen försörjning. Kommunen bör därför fokusera på de som står långt från arbetsmarknaden och inte har en egen försörjning. Vi ser stora fördelar med att nämnden, i stället för att lägga resurser på dyra privata jobbcoacher med mera, bygger ett sammanhållet arbetscentrum i kommunal regi som med ett samlat grepp kan arbeta med olika insatser för att följa och förbättra situationen för den enskilde individen.

Då Arbetsförmedlingen främst fokuserar på de som står närmast arbetsmarknaden kompletterar ett sammanhållet arbetscentrum arbetet med att minska arbetslösheten genom att aktivt arbeta för minskad långtidsarbetslöshet. Den som står långt från arbetsmarknaden kan behöva extra stöd för att komma i arbete och det är viktigt att samhället fångar upp dessa. Fler extratjänster och introduktionsjobb, en förstärkning av nystartsjobben och fler möjligheter till arbetspraktik är viktiga åtgärder, inte minst för äldre och för utrikesfödda kvinnor.

Jobbspår

En vidare satsning för att stödja arbetslösa, särskilt unga och nyanlända, är att utveckla så kallade jobbspår där kommunen samverkar med arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet. Målet med jobbspår är att arbetssökande ska komma till arbete eller utbildning så snabbt som möjligt och därmed motverka långtidsarbetslöshet. Tanken är att jobbspår ska bestå av de redan befintliga utbildningarna på Vuxenutbildningen, språkstöd (SFI) och arbetsmarknadsutbildningar samt praktik hos lokala företag.

Vi behöver samtidigt hitta vägar för att möta de behov av kompetensförsörjning som företagen i Nacka har så att vi blir bättre på att matcha de som söker jobb med de företag

som söker medarbetare. Detta kräver både kartläggning och ett tätt samarbete med Nackas företagare.

Feriejobb

Att skapa arbetstillfällen för ungdomar i Nacka är en viktig investering för framtiden. Feriejobb så som sommarjobb ger ungdomar möjlighet att tjäna egna pengar och ger viktiga erfarenheter. Det är en introduktion till kommande arbetsmarknad och ger en förståelse för arbetslivets villkor och hur det är att så småningom bli vuxen och bidra till samhällsutvecklingen. Vi gör satsningar på feriejobb för Nackas ungdomar där möjligheten till sommarjobb senare kan utvecklas till en sommarjobbssgaranti.

SFI och Komvux

Språket är vägen till integration och till att både kunna bidra och ta del av samhället. Den viktiga SFI-verksamheten behöver därför stärkas och utvecklas. För att säkerställa tillgång och kvalitet samt kunna jämföra kostnaden och öka valfriheten bör dessutom SFI drivas i egen regi, och möjligheten till det vill vi därför utreda.

Genom satsningar på SFI-verksamheten vill vi:

- Att SFI-studier ska kunna erbjudas även på kvällstid för att möjliggöra för människor att kombinera arbete med studier i svenska. Den som går SFI ska ha möjlighet att fortsätta språkstudierna även om ett arbete dyker upp, så att språkinläring inte stannar av vid ett tillfälligt arbete.
- Att den som går SFI får möjlighet att möta människor som har svenska som sitt dagliga tal genom att erbjuda dem praktik samtidigt som utbildning i svenska språket sker.
- Att SFI-studierna ska kombineras med ämnena samhällskunskap, jämställdhet och sex- och samlevnad.
- Att särskilda insatser som stärker kvinnor att lära sig språket och kunna försörja sig själva ska tas fram. Kvinnor som inte kan det svenska språket står längst ifrån egen försörjning och behöver därför prioriteras. Insatserna kan handla om att öppna förskolan tar ett särskilt ansvar för språkinläring och uppsökande verksamhet. Det kan handla om att familjecentraler har ett nära samarbete mellan exempelvis öppna förskolan och barnavårdscentralen. Det kan även handla om att stötta olika projekt i civilsamhället som stödjer integration och språkinläring.

Den kommunala vuxenutbildningen, Komvux, är en viktig verksamhet som ska tillgodogöra individers behov av utbildning samt de behov som finns på arbetsmarknaden. Komvux erbjuder kurser för den som saknar

gymnasiebehörighet eller den som behöver komplettera sina betyg för att kunna söka till högskola och universitet.

Komvux behöver stärkas för att stödja den som har svårt att hänga med i vuxenstudiers snabba takt, kunna erbjuda god vägledning vid val av vuxenstudier samt ha ett större utbud av kurser. Vi vill utreda uppstart av kommunalt Komvux och SFI.

Förlängd etableringstid för nyanlända

En annan viktig åtgärd för att integreras i samhället är möjligheten till en trygg bostad. Inte minst de som varit på flykt måste ha möjligheten att landa och få en sammanhängande och fungerande integration. Det är viktigt att barn och ungdomar som har rotat sig, börjat förskolan eller skolan, skaffat kompisar och börjat på fritidsaktiviteter får känna sig trygga och lugna genom att veta att de får stanna i Nacka. Det är även viktigt att vuxna som etablerat sig med sysselsättning och en trygg bostad slipper slitas upp från det sammanhang som de har byggt upp under etableringstiden. Trygga föräldrar är dessutom lugnare föräldrar, vilket skapar en bättre situation för barnen och ger dem en bättre start i deras nya samhälle.

Idag har kommunen ett ansvar i att hjälpa nyanlända med bosättning under etableringstiden på två år, därefter har

kommunen inte något mer ansvar. Tyvärr är det i dagsläget många, cirka 75 procent, av de nyanlända som bosatt sig i vår kommun som efter etableringstiden på två år tvingas flytta från kommunen eftersom de inte hittar något permanent boende i Nacka. Vi vill förlänga etableringstiden i kommunens egna bostäder från två till fem år i kombination med ett aktivt stöd i att söka egen bostad under denna period. Detta för att ge ökad möjlighet för nyanlända att etablera sig på bostadsmarknaden i Nacka. Om de dessutom hunnit börja arbeta eller studerar är det inte samma kostnad för kommunen, eftersom de då själva kan betala hyra och uppehälle. Förutom att det är en utsatt situation för de enskilda individerna är det dessutom ett resursslöseri att under två års tid lägga resurser på att hjälpa människor in i arbete, språk och studier, för att sedan inte möjliggöra så att de kan bo kvar i Nacka och bidra till samhället.

Civilsamhället är en stor del i att integrationen lyckas och att människor som kommit hit på flykt mår bra genom sociala nätverk och ekonomisk självständighet. Därför ska kommunen stödja de organisationer, grupper och människor som engagerar sig.

Nämnden för arbete och försörjning (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-180 100	-178 800	-180 100	-180 900	-180 100	-183 800
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Sammanhållet arbetscentrum i stället för privata jobblotsar	-12 000	-9 500	-12 000	-9 500	-12 000	-9 500
Upphandlingsmodell för effektivare SFI	-14 900	-13 900	-14 900	-13 900	-14 900	-13 900
Satsning SFI		-500		-500		-500
Möjlighet till fortsatt boende efter två år i Nacka för nyanlända, boendesökstöd		-700		-700		-700
Utredning uppstart kommunalt SFI & Komvux				-100		
Sommarjobbsgaranti		-1 000		-3 000		-6 000

NÄRHET TILL IDROTT OCH FRITID

För att tillgodose Nackabornas behov av fritidsverksamheter behövs en medveten stadsplanering med satsningar på olika typer av idrotter och aktiviteter. Fritidsanläggningar och idrottsytor måste därför ha en tydlig roll i stadsplaneringen. Innan etablerade anläggningar rivs behöver också nya eller ersättningsytor finnas på plats.

Idrottslyftet - för ökad idrottskapacitet i hela Nacka

Om alla ska få samma förutsättningar till en meningsfull fritid måste idrottsytorna i Nacka öka. Vi vill öka idrottskapaciteten för att möta det behov som finns och som ökar i takt med att kommunen växer. Därför föreslår vi en rad olika investeringar på idrotts- och fritidsanläggningar i något vi kallar för idrottslyftet (se tabell).

Prioriteringen av idrottsytor behöver utgå från var befolkningstillväxten är som störst, men också där de kan vara tillgängliga för många. Vi vill satsa på idrottsytor på centrala platser i kommunen. Det är där befolkningen väntas växa som mest och bristen redan idag är som störst. Idrott som inte är nära befolkningen gör att alla inte får ta del av den. Det bidrar till sämre folkhälsa och ökad segregation. Föreningslivet vittnar om stora utmaningar med långa köer och att alla barn som vill idrotta inte får möjlighet att göra det på grund av bristen på idrottsytor.

Planeringen av nya idrottsytor måste därför utgå ifrån närhetsprincipen. Tillgång på idrottsytor i kommundelen Älta kan inte blandas ihop med exempelvis tillgången av idrottsytor i Sickla.

Nedan följer några av de investeringar som ingår i idrottslyftet:

Idrotts- och kulturcampus på Järlahöjden

Utifrån behovet hos den växande befolkningen vill vi satsa på ett omfattande och sammanhängande idrotts- och kulturcampus på Järlahöjden. Det innebär tre 11-spelarplaner, två ishallar, två idrottshallar samt en 50 meters simbassäng. För att möjliggöra detta vill vi utreda möjligheterna att ta bort två av de planerade bostadshusen eller göra en utökad överdäckning vid väg 222.

Sickla idrottspark

Sickla är ett område som redan idag har stora utmaningar med otillräckliga idrottsytor. Därför vill vi vid Sicklavallen som första steg etablera en 11-spelarplan i stället för de två 7-spelarplaner som nu är planerade. En 11-spelarplan möjliggör för fotbollen att bredda sin verksamhet för barn och unga samt ger större flexibilitet för de som håller i aktiviteter på planen. Det är dessutom fördelaktigt och

naturligt att prioritera idrottsytor nära skolor som då också har möjlighet att nyttja ytan.

Som nästa steg vill vi att det i stället för att det exploateras i området etableras en idrottspark. Idrottsparken ska bland annat inkludera en 7-spelarplan som placeras på något av områdets hustak för att öka idrottskapaciteten ytterligare.

En fullstor multihall i Fisksätra

I Fisksätra har de första spadtagen tagits för en ny multihall. Men för att möta det behov som finns i det befolkningstäta området och det behov av idrottsytor som föreningslivet framhåller ser vi att hallen behöver bli en fullstor hall. Nuvarande plan innebär att hallen blir hälften så stor som behovet och de ursprungliga planerna visat. Hallen kommer därmed inte att vara anpassad för det föreningsliv som sysslar med bollsporter som exempelvis basket och innebandy. Det kommer att minska mångfalden av tillgängliga idrotter i Fisksätra. Vi vill därför att multihallen i Fisksätra ska vara fullstor för att täcka det behov som finns.

**”Jämlika
möjligheter till
en meningsfull
fritid genom
hela livet”**

Idrottsanläggning på Porsmossen

En idrottsanläggning på Porsmossen ser vi kan möta behovet av idrottsytor. Det följer inte närhetsprincipen då det råder stor brist på idrottsytor i centrala Boo, likväl som i andra kommundelscentrum, men kan bidra till att avlasta exempelvis Boovallen. Det är angeläget att sådana idrottsplatser innefattar möjlighet till omklädningsrum, toaletter och dusch och andra viktiga faciliteter.

Längre öppettider på fritidsgårdarna

Fritidsgårdar är en plats som främjar ungas personliga utveckling, ger betydelsefulla relationer till vuxna utanför familjen och fungerar som en mötesplats. Våra fritidsgårdar är viktiga för att skapa en meningsfull och trygg fritid för unga. Samtidigt vet vi att fritidsgårdarna behöver mer resurser för att kunna ha bättre och längre öppettider. Genom att ta ett helhetsgrepp om fritidsgårdarna i Nacka vill vi öka tillgängligheten genom längre öppettider.

Sänk lokaltaxan för föreningar

Föreningarnas möjlighet att erbjuda bra aktiviteter till rimligt pris för Nackaborna påverkas i hög grad av lokalkostnader. Den moderatledda alliansen har höjt hyreskostnaden med ca 20 procent för Nackas föreningslokaler och anläggningar. Coronapandemin slog hårt mot föreningslivet och för att

värna föreningarnas möjligheter att fortsätta bedriva sina viktiga verksamheter sänker vi lokaltaxan, så fler ska ha råd att idrotta.

Värmeväxling mellan idrottsanläggningar

Kommunen behöver ställa högre krav på att miljöhänsyn tas vid ny- och ombyggnation som planeras i Nacka samt i driften av anläggningarna. Klimatet behöver vara centralt i sådana beslut. Särskilt nu när energipriserna skenar vill vi ge nämnden i uppdrag att kartlägga effektiviseringsmöjligheter av kommunens anläggningar. Vi föreslår en utredning av ett värmeväxlingssystem av de mest resurskrävande ytorna som är ishallar och simhallar. Det är ett system som kan använda värmen som blir över när man kyler en ishall till att värma upp närliggande ytor så som en simhall. Ett sådant system skulle kunna vara aktuellt bland annat vid idrottscampuset på Järlahöjden och Myrsjö Sportcentrum. Ett fungerande värmeväxlingssystem skulle även vara ekonomiskt fördelaktigt.

Aktivitetsstöd för socioekonomiskt utsatta områden

För att jämställda och jämlika villkor ska gälla inom Nackas fritids- och idrottsliv behöver nämnden säkerställa att

resurser avsätts. Vi ser att aktiviteter och tillgången till ledare är klart lägre i Nackas socioekonomiskt utsatta områden. Därför vill vi att föreningar som verkar i socioekonomiskt utsatta områden ska få möjlighet att söka utökat stöd för att bedriva tillgänglig verksamhet där.

Idrottsråd

Vi vill att kommunen ska ha tydligare dialog med föreningslivet. Därför föreslår vi ett idrottsråd som kan samordna dialogen mellan föreningslivet och kommunen. Ett idrottsråd tror vi möjliggör att idrottsverksamheten kan växa tillsammans med kommunen.

Ta ner tältet på Nacka IP

Fotbollstältet på Järlahöjden utgör idag ett hinder för föreningslivet att bedriva verksamhet fullt ut under sommarhalvåret. Upp- och nedtagningen av tältet är kopplat till stora omkostnader därför står tältet idag året om. För att möjliggöra full kapacitet för ytan vill vi sälja tältet och ersätta med ett tält som är bättre anpassat till föreningslivets förutsättningar.

Fritidsnämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-181 820	-187 245	-181 820	-197 123	-181 820	-206 092
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Aktivitetsstöd för socioekonomiskt utsatta områden		-1 000		-1 000		-1 000
Sänkt lokaltaxa för föreningar		-2 000		-2 000		-2 000
Längre öppettider på fritidsgårdar		-1 500		-3 000		-3 000
Idrottsråd		-100		-100		-100
Värmeväxling mellan kommunens anläggningar (utredning)		0		-100		0
Lägre presidiearvode		200		200		200
Ta ner tältet på Nacka IP*		0		-1 450		0
Ökade internräntekostnader "Idrottslyftet"		-1 025		-2 975		-6 238
Ökade driftskostnader "Idrottslyftet"		0		-2 280		-8 302
Ökade avskrivningar "Idrottslyftet"		0		-2 598		-3 832
* Sälja tältet ger ökad reavinst						

Idrottslyftet (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt- budget	Invest 2023	Invest 2024	Invest 2025	Invest 2026 & sen
Idrotts- och kulturcampus Järlahöjden	0	-400	-400	0	-100	-200	-100
Sickla Idrottspark	0	-40	-40	-20	-20	0	0
Fotbollsanläggning Porsmossen	0	-30	-30	0	0	-30	0
7-spelarplan Jarlaberg	0	-5	-5	0	-5	0	0
Frisbeegolf Nyckelviken	0	-1	-1	0	-1	0	0
Cricketbana Henriksdal	0	-10	-10	0	-5	-5	0
Parkourpark, Henriksdal	0	-5	-5	0	0	-5	0
Bollhall i Skuru	0	-50	-50	0	0	0	-50
11-spelarplan Duvnäs Utskog	0	-10	-10	0	-5	-5	0
Cricketbana, Fisksätra	0	-10	-10	0	-10	0	0
Fullstor multihall Fisksätra	-165	-45	-210	-45	0	0	0
Skridskorink Fisksätra Torg	0	-5	-5	0	-5	0	0
Simbassäng, Fisksätra	0	-17	-17	-17	0	0	0
Frisbeegolf Fisksätra	0	-1	-1	0	0	-1	0
11-spelarplan och kulturscen, Gröna dalen	0	-18	-18	0	0	0	-18
Skatepark, Hedvigslund	0	-10	-10	0	-5	-5	0
Ridanläggning Älta	0	-20	-20	0	0	-10	-10
Summa	-165	-677	-842	-82	-156	-261	-178

KULTUR FÖR ALLA

Nacka ska vara en kulturstad med goda möjligheter att skapa och uppleva kultur. Det ska vara en stad där fritid kan kretsa kring konst och kultur och där stadsbilden skapar många icke-kommersialiserade ytor och uttryck för alla att ta del av. Därför vill vi att en procent av exploateringskostnaden, när Nacka växer och bygger, ska gå till konstnärlig utsmyckning.

När Nacka utvecklas är det viktigt att också möjliggöra för mer kultur. Bland annat vill vi att Järlahöjden utvecklas till ett sammanhållet idrotts- och kulturcampus.

Vi tror på att kultur och fri konst ger Nackaborna en meningsfull fritid. Vi för därför en kulturpolitik som gynnar mångfald och miljö samt utjämnar möjligheten att delta i kultur och demokrati mellan socioekonomiska klyftor och generationer.

Mer generös budget för kulturstöd

För att Nacka ska vara en kulturstad behöver vi kunna stödja föreningar och medborgare som vill skapa för andra. Kulturprojekt berikar kulturlivet då det erbjuder ett större urval av kulturaktiviteter och är en viktig del i att aktivera Nackas invånare. Vi vill stärka föreningslivet och stötta kulturlivet i Nacka genom att skapa utrymme för ett mer generöst kulturstöd. Det skulle kunna bidra till högläsning och sångstunder för barn och mycket mer som anpassas efter lokal efterfrågan och föreningarnas idéer.

Idag nekas många spännande lokala kulturinitiativ och projektstöd för aktiviteter som inte enbart fokuserar på den prioriterade målgruppen barn. Stöd till aktiviteter för äldre verkar i praktiken nästintill omöjligt att få. Förra året tog budgeten för kulturstöd slut före årets slut, vilket är en tydlig indikation på att kulturstödet behöver utökas.

Avgiftsfri verksamhet för barn och äldre

Det ska finnas avgiftsfria lovaktiviteter i hela kommunen för att ge alla barn en meningsfull fritid under lov och helger. Nacka ska även främja avgiftsfria aktiviteter för de äldre då kulturen är viktig för livskvaliteten också för våra äldre. Därför avsätts medel för avgiftsfri lovverksamhet för barn och unga samt kulturverksamheter för äldre.

“Kultur och fri konst ger Nackaborna en meningsfull fritid”

Dubblera kulturpengen

För att säkerställa att alla Nackas skolor ger barnen kulturupplevelser under sin utbildning vill vi fördubbla kulturpengen som den moderatledda alliansen halverade år 2021, så att den återgår till tidigare nivå. Vi vill dessutom göra om systemet så att barnen garanterat får kulturupplevelser under sin skolgång. Kulturpengen har positiv inverkan på kulturutövare och kulturföreningar i vårt närområde när skolorna kan ge barnen kulturupplevelser och möjliggör för levande centrum och kulturhus under dagtid.

Satsning på kulturskolan

Vi vill säkerställa att kulturföreningar har råd med bra lokaler som har rimliga priser i hela Nacka och att attraktiva platser för kulturarrangemang ska finnas att tillgå till rimlig kostnad. För att främja kulturaktiviteter för alla barn, året runt, föreslår vi sänkta avgifter för kultur, musikskolan och symfoniorkestrar. Vi vill att kulturskolan ska ha tillgång till fler och bättre anpassade undervisningslokaler samt ett förbättrat bokningssystem. Det bokningssystem som skolan har ansvar över fungerar inte optimalt för vare sig skola eller kulturskolans aktörer

Kulturnämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-150 200	-153 568	-150 200	-156 090	-150 200	-157 923
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Mer generös budget för kulturstöd		-300		-800		-1 800
Avgiftsfria lovaktiviteter i hela Nacka		-500		-500		-500
Avgiftsfri verksamhet för äldre		-500		-500		-500
Dubblera kulturpengen		-1 500		-3 000		-3 000
Lägre presidiearvoden		70		70		70
Satsning på kulturskolan		-600		-600		-600
Ökade internräntekostnader från investeringar		-38		-100		-163
Ökade driftskostnader från investeringar		0		-330		-870
Ökade avskrivningar från investeringar		0		-130		-360

Utmärkande investeringsposter (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt-budget	Invest 2023	Invest 2024	Invest 2025	Invest 2026 & sen
Öppna väggar	0	-3	-3	-1	-1	-1	0
Bygg infrastruktur för kultur	0	-10	-10	-2	-4	-4	0
Summa	0	-13	-13	-3	-5	-5	0

FÖR EN GRÖN OCH HÅLLBAR KOMMUN

I utvecklingen av Nacka ser vi byggnationen som ett viktigt redskap för att öka den sociala gemenskapen och bryta segregationen. Hur vi planerar, utvecklar och bygger en stad som är trygg, säker och klimatsmart är en prioriterad fråga för oss. Jämlikhet och jämställdhet ska vara en utgångspunkt i stadsplaneringen så att det offentliga rummet är tryggt och välkomnande för alla.

Grön stadsplanering

Klimathotet är vår tids ödesfråga och det är nödvändigt med en omställning. Vårt mål är att 50 procent av energin ska komma från förnybara källor, den vägbundna trafiken ska vara fossilfri år 2030 och våra nettoutsläpp av växthusgaser ska vara noll år 2050. För att lyckas med detta behöver Nacka en bättre klimatstrategi som ställer höga krav för att vi ska klara omställningen. En klimatstrategi som utmanar både den offentliga och privata sektorn att ta modiga och viktiga beslut för klimatet. Samtidigt behöver vi bli bättre på att använda de handlingsprogram som redan finns framtagna för naturvård och klimatet.

Vi anser att Nacka snarast ska kvalificeras som klimatkommun för att stödja ett helhetsgrepp för att minska växthusgaser samt att Nackas ambitionsnivå i klimat- och miljöarbetet ska höjas betydligt. Det ska ställas tydliga klimatkrav när vi bygger nytt och alla om- och nybyggnationer ska ha fossilbränslefri uppvärmning.

Vi vill att nya hus i högre utsträckning byggs i trä som är ett förnybart material som ger bra miljöeffekter på flera sätt, till skillnad från till exempel betong. De finns även andra byggtekniker som är gynnsamma så som passivhus, som är energisnåla hus med låg driftkostnad som återvinner värmen som redan finns i huset.

Vår ambition är att Nacka ska bli känt för att vara en expansiv kommun med det mest nyskapande och klimatanpassade byggandet i landet.

Vi vill att kommunen ska verka för bra lösningar med lokalt producerad energi genom solenergi, små lokala vindkraftverk och utbyggnad av fjärrvärme där det är lämpligt. Vi anser att kommunen ska hjälpa invånarna att göra klimatsmarta val. Det kan vara allt från att informera om att berg- eller markvärmepump är ett bättre alternativ än direktverkande el som uppvärmning i småhus samt andra enkla och kostnads- och energieffektiva åtgärder som kan vidtas i husen för att förbättra miljön.

Social samhällsplanering

Det är inte bara viktigt att bygga klimatsmart och miljövänligt. Vi behöver också skapa en blandning av upplåtelseformer i kommunen. I Nacka är andelen

hyreslägenheter i flerbostadshus alldeles för låg. Det är viktigt med en blandning av såväl flerbostadshus, villor, radhus, vårdboenden, kollektivboenden etcetera och vi vill att det byggs fler hyreslägenheter.

För att säkerställa att det blir en blandad stad för alla, där vi kan

bestämna vad som ska byggas och hur det ska byggas behövs bland annat ett kommunalt bostadsbolag. Kommunen behöver även kunna använda sin äganderätt och ha rådighet över vad som byggs i större utsträckning än det görs nu. Möjligheten till allmänna platser för möten och aktiviteter är en viktig del i vår sociala samhällsplanering som också bidrar till en tryggare kommun. Natur- och grönområden ska finnas tillgängliga i alla delar av Nacka och i närområden där människor bor.

När nya bostadsområden byggs och områden utvecklas och förtätas är närmiljön väldigt viktig. För att öka nöjdheten och delaktigheten kring utvecklingen av Nacka är det viktigt att underlätta för invånarnas delaktighet i stadsbyggnadsprocesserna.

I takt med att nya bostäder byggs är det också viktigt att det planeras för, och byggs arbetsplatser, lek- och idrottsytor och att de ges möjlighet till service i närområdet. Det måste även finnas infrastruktur som klarar framkomlighet och resande för såväl bilar, kollektivtrafik som gång- och cykeltrafikanter.

Satsning på mer proaktivt miljöarbete

Det är av stor vikt att kommunen har ett förebyggande arbetssätt för att i förväg kunna upptäcka miljöfarliga utsläpp som påverkar vår miljö. Det handlar om att kunna utföra inspektioner, kontroller och provtagningar kontinuerligt för att tidigare upptäcka när det inte står rätt till och åtgärda detta. Det är också viktigt att det görs miljökonsekvensbeskrivningar som en del av underlagen inför att beslut ska tas om exempelvis nya byggprojekt.

Digitalisering

Digitaliseringen är en viktig del i att klimatanpassa och effektivisera kommunens verksamheter. Den kan också öka det demokratiska inflytandet. Såväl plan- som bygglovsenheten har utvecklats genom att verksamheterna har digitaliserat sina arbeten och tjänster. Även miljöenheten har påbörjat sitt arbete med digitalisering av verksamhet och tjänster. Arbetet med den pågående förändringen måste

”En bra stadsplanering skapar hållbarhet och bryter segregationen”

fortsätta. Vi vill därför satsa extra på digitalisering då vi ser den stora nyttan för invånarna.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 202	(S) förslag 2025
Summa	-40 800	-41 400	-40 800	-41 400	-40 800	-41 400
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Satsning på mer proaktivt miljöarbete		-400		-400		-400
Digitaliseringssatsning		-200		-200		-200

TRYGGT OCH TILLGÄNGLIGT

Nacka ska vara tillgängligt för alla och det ska finnas attraktiva livsmiljöer i hela kommunen. För att möjliggöra de bästa livsmiljöerna behöver vi satsa på grönområden, parker, idrottsytor, lekplatser och säkra vägar där framkomligheten prioriteras för gående, cyklister och kollektivtrafik i hela Nacka.

Satsning på gator, vägar, parker och naturområden

När Nacka växer är grönområden och parker bland de viktigaste faktorerna för att skapa livskvalitet. De är också viktiga områden för djuren och den biologiska mångfalden. Vi gör satsningar för att tillgängliggöra attraktiva parker och grönområden och ställer samtidigt krav på hur dessa ska utformas, skötas och underhållas.

Det ska vara enkelt att ta sig fram på ett säkert sätt och vi gör därför satsningar på ökad framkomlighet för gående, cyklister och kollektivtrafik i hela Nacka. Vi vill samtidigt tillvarata Nackas unika närhet till naturområden och öka tillgängligheten till våra natur- och kulturresevat. Det innefattar bussförbindelser, parkeringsplatser, skidspår, motionsspår och utomhusgym. Vi vill ge nämnden i uppdrag att ta fram ett särskilt åtgärdsprogram. Det ska tas fram ur ett jämställdhetsperspektiv och i samråd med boende i närområdet för att det offentliga rummet ska vara tryggt och tillgängligt för alla.

Nacka ska vara en kommun för barnen och det är viktigt att det planeras in lekplatser när både nya och tillfälliga boenden etableras. Lekplatserna vill vi ska kunna utformas med olika teman för att vara attraktiva. Vid den befintliga Braxenparken i Fisksätra vill vi dessutom utreda möjligheten till parklek.

Det är även viktigt att anlägga offentliga toaletter i närheten av parker och resevat, både ur ett tillgänglighetsperspektiv och ur ett jämställdhetsperspektiv.

För att alla våra invånare ska känna sig trygga i att vistas i våra utemiljöer behöver vi förbättra belysningen på gångstråk, alléer, parkeringsplatser och vid bostäder. Det är viktigt att dessa belysningar inte bidrar till mer ljusföroreningar och tar hänsyn till natur- och djurlivet. Särskilt viktigt är också att tryggheten ökar kring buss-, tåg- och båthållplatser i hela kommunen.

Trygga vägar

Nacka växer och med den även biltrafiken vilket ökar otryggheten på väg till och från skolan. Kommunen måste

säkerställa att alla Nackas elever på ett tryggt och säkert sätt ska kunna gå eller cykla till skolan på egen hand. Att ta sig till och från skolan till fots eller på cykel bidrar även till en bättre folkhälsa, minskade utsläpp och en mindre ansträngd trafiksituation utanför skolorna.

Under tidigare år har Natur- och trafiknämndens budget skurits ned vilket

”Ett grönt och tillgängligt Nacka”

inneburit färre resurser för viktiga insatser som förbättrar tillgängligheten och ökar säkerheten. Vi ser framför allt att vi behöver lägga ökade resurser på snöröjning. Även ambitionen för satsningar på slyröjning och utjämning av så kallade ”pot holes” behöver höjas.

Hiss i Finnboda

Tillgängligheten i Nacka ska vara hög och det ska vara lätt att ta sig både till service och kollektivtrafik. För boende på Finnbodaberget, som har en medelålder på 75 år, är tillgängligheten till service låg. Vi ser utifrån detta att det är nödvändigt att installera en hiss mellan Finnbodaberget och Finnboda hamn där både service och kollektivtrafik finns.

Stärkt infrastruktur för hållbart resande

Vi vill se över och öka tillgång till infartsparkeringar samt säkerställa att det finns laddningsstationer vid infartsparkeringar, idrottsanläggningar och i bostadsnäramiljöer.

Vi ser även att bil- och el-cykelpooler är en viktig pusselbit i ett klimatsmart och energieffektivt transportsystem där inte varje familj har en egen bil och där antalet p-platser vid nybyggnationer har minskat. Det är även viktigt att förenkla resandet med cykel genom att placera ut cykelpumpar längs cykelvägarna för att främja ett mer hållbart resande.

Bättre samordning

Nacka går just nu igenom en stor förändring när det byggs mycket. Det ger Nacka nya möjligheter men också nya utmaningar. Vi vill att nämnden har en tydligare samordning med både andra delar av kommunen och med regionen när satsningar, ombyggnationer eller nybyggnationer görs. Vi vill inte hamna i ett läge där vägar rivs upp flera gånger för olika projekt, på grund av dålig kommunikation mellan kommunen och regionen. Vi vill därför avdela en resurs på heltid som arbetar enbart med utredning, samordning och koordinering av olika aktörers genomförandeplaner mellan kommun, bolag, region och statliga myndigheter.

Natur och trafiknämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-369 648	-376 818	-369 648	-378 158	-369 648	-378 716
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Satsning på gator, vägar, park & naturvård		-6 000		-6 000		-6 000
Satsning på ökad snöröjning		-500		-500		-500
Bättre samordning med stat och region		-350		-700		-700
Ökade internräntekostnader från investeringar, bl.a. Hiss Finnboda		-300		-425		-613
Ökade driftkostnader från investeringar, bl.a. Hiss Finnboda		-20		-125		-205
Ökade avskrivningar från investeringar, bl.a. Hiss Finnboda		0		-760		-1 050

Utmärkande investeringsposter (Mnkr)	Tidigare projekt netto	Förslag nytt beslut netto	Nytt projekt-budget	Invest 2023	Invest 2024	Invest 2025	Invest 2026 & sen
Säkra skolvägar	0	-20	-20	-5	-5	-10	0
Offentliga toaletter	0	-3	-3	-1	-1	-1	0
Strategisk belysning för ökad trygghet	0	-5	-5	-1	-2	-2	0
Hiss Finnboda	0	-15	-15	-15	0	0	0
Infartsparkeringar	0	-6	-6	-2	-2	-2	0
Summa	0	-49	-49	-24	-10	-15	0

TRYGGHET KOMMER MED ETT STARKT SAMHÄLLE

Nacka växer och i takt med det så ökar behoven av de insatser som socialnämnden ansvarar för. När barn och deras familjer har en svår livssituation ska en väl rustad socialtjänst finnas för att erbjuda behandlingsinsatser, stöd och hjälp. Goda resurser måste också finnas för att arbeta brottsförebyggande, inte minst vad gäller våld i nära relationer.

Trygga barn blir trygga vuxna

Tryggheten för Nackas barn ska förstärkas genom kvalificerade och professionella förebyggande insatser. Det förebyggande arbetet ska bedrivas enligt beprövade metoder och förstärkas genom nära samverkan med engagerade föräldrar, nattvandrare, föreningsliv och andra goda krafter i lokalsamhället.

För att nå framgång med förebyggande arbete måste samverkan mellan olika nämnder fortsätta att utvecklas och prioriteras. Skola, socialtjänst och fritidsverksamheter utgör alla viktiga arenor för att arbeta förebyggande mot brottslig verksamhet, missbruk, skolk och annat nedbrytande beteende bland barn och unga.

För att stävja och motverka gängkriminalitet måste strukturer för samhandling mellan socialtjänst och polis finnas och institutionaliseras. Socialdemokraterna vill verka för ökade resurser till SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid), samt att förstärka arbetet med att inkludera föräldrarna i arbetet till SSPFF.

Snabb och kvalificerad hjälp

När barn, unga och deras familjer har en svår livssituation med våld, missbruk, psykisk ohälsa, våld i nära relation eller brottslig verksamhet måste en väl rustad socialtjänst finnas för att erbjuda behandlingsinsatser, stöd och hjälp.

Vi vill satsa på en god arbetsmiljö innebärande en rimlig arbetsbelastning, närhet till chefer och i övrigt goda arbetsvillkor för Nackas socialsekreterarna. Det långsiktiga systematiska arbetet med personalförsörjning måste prioriteras. En låg personalomsättning bland socialsekreterarna garanterar en hög kontinuitet i det sociala arbetet och gagnar samhällets mest utsatta familjer.

Drogförebyggande verksamhet

Satsningar på minskad droganvändning är viktigt för att öka tryggheten i samhället. Därför vill vi att det förebyggande insatserna för att minska droganvändningen ska fortsätta i kommunen. Vi vill bland annat införa fler kontroller med polishundar i skolor, satsa på en övergripande strategi mot alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) för ungdomar. Vi avsätter medel för att fånga upp ungdomar tidigt och förebygga framtida drogrelaterade problem.

Vi vill även se en utvecklad samverkan mellan socialtjänst, skolor, polis samt fältverksamhet som utgörs av ungdomsteamet, föräldrarna och föreningslivet. Genom en bred utbildningsinsats som riktar sig till organisationer, skolan och föräldrar med flera kan vi hitta gemensamma arbetsmetoder för samverkan och för att bättre kunna arbeta förebyggande tillsammans.

”En väl rustad socialtjänst ska alltid finnas där”

Det polisiära och sociala arbetet ska gå hand i hand och det drogförebyggande arbetet behöver bedrivas i nära samverkan mellan alla kommunens nämnder.

Satsning på Polarna

Polarna Nacka är en del av Ungdomsteamet och kommunens uppsökande sociala fältarbete. För att skapa trygghet och verka mot kriminalitet, alkohol och droger, och andra riskbeteenden rör sig ungdomssamordnare tillsammans med polareungdomar runt om i kommunen under helgkvällar. Vi vill öka resurserna till Polarna för att stärka deras arbete.

Våld i nära relationer

Kommunen måste ta ett större ansvar för att bekämpa våld i nära relationer. Våldet mot kvinnor och barn är ett omfattande samhällsproblem och den vanligaste anmälningsorsaken inom socialtjänsten. Vi ser att tillgången till skyddade boenden bör öka och att barnrättsperspektivet särskilt ska beaktas. De förebyggande insatserna behöver stärkas, vilket innefattar ökat stöd till kvinnojourer.

Nacka kommun behöver prioritera resurser till utredningsverksamheten och våldsförebyggande arbetet. Det samverkansteam som i projektform arbetat med att förebygga destruktiva och långvariga vårdnadskonflikter bör anslås ytterligare medel. Vi ser även att särskild kompetens kring hedersrelaterat våld behöver finnas för att kunna arbeta förebyggande med detta.

Samordning med hemmasittare och hembesök

Vi ser hur antalet barn som är frånvarande från skolan under en längre period ökar. Forskning visar på att hemmasittare oftare har kunskapsluckor och får ofullständiga betyg, vilket riskerar att försvaga chanserna på arbetsmarknaden och ökar risken för utanförskap. Utifrån detta vill vi att socialnämnden i samverkan med utbildningsnämnden och kommunstyrelsen arbetar för att stärka elevhälsoteam för hembesök för hemmasittare. Vi

anser att samverkan mellan barn och föräldrar, skola, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänst är viktig tillsammans med hembesöksprogram i det förebyggande arbetet.

Socialnämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-1 010 398	-1 012 338	-1 010 398	-1 014 398	-1 010 398	-1 014 998
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Ökade resurser till SSPF(F)		-350		-700		-700
Öka resurserna till området "våld i nära relation"		-240		-600		-1 200
Satsning på Polarna		-650		-1 300		-1 300
Ökad satsning på drogförebyggande arbete		-350		-700		-700
Samordning med hemmasittare och hembesök		-350		-700		-700

EN SKOLA DÄR ALLA LYCKAS

Skolan ska fokusera på elevens kunskap och vara en god lärmiljö för alla barn. Det ska vara ordning och reda i alla klassrum och alla barn ska ha rätt förutsättningar att lyckas i skolan. Skolor, förskolor och fritidshem finansieras av kommunens skattebetalare och de ska kunna känna förtroende för att skattepengarna går till rätt saker och ger önskvärda resultat. För oss socialdemokrater är det viktigt att alla skolor är bra skolor och att Nacka är en attraktiv skolkommun för såväl föräldrar som personal.

Vi vill också stärka det förebyggande trygghetsarbetet i skolan, men samtidigt inte belasta lärarna mer. Ett sätt att få in ytterligare kompetens för att jobba med trygghet och konfliktförebyggande är att anställa socialpedagoger.

I dagsläget arbetar utbildningsnämnden företrädesvis med att samla in och utvärdera statistik. Detta arbete är också viktigt, men vi socialdemokrater anser att kommunen genom utbildningsnämnden behöver bli en tydligare kravställare för vad Nackas skolor ska erbjuda och ställa tydligare kvalitetskrav på samtliga huvudmän verksamma i Nacka. Vi måste satsa på att genom förutsägbara och rimliga ekonomiska ramar, i kombination med tydliga krav, ge lärare, pedagoger, rektorer och huvudmän bästa möjliga förutsättningar för att våra barn och unga ska få den utbildning de förtjänar.

En ny och tydligare finansieringsmodell med pedagogisk check

Vi vill se en skola med en förmåga att stötta alla elever. Vi vill att skolan ska prioritera sina medarbetare och ge dem tillräckligt med resurser att förverkliga sin potential. Vi vill se en utbildningspolitik som vill mer än det vi levererar idag. En viktig prioritering för oss socialdemokrater är att våra skattepengar ska användas effektivt och läggas där de gör mest nytta. Transparens och rätt prioriteringar ska vara ledord i skolans ekonomi.

Idag får varje elev en checksumma till sin skolundervisning. Checken ska täcka alla slags omkostnader såsom lärarlöner, lokalhyra, administration, rektorslön och vinstuttag med mera. Det innebär att fördelningen av den pedagogiska pengarna påverkas av den hyra som ska betalas till fastighetsägaren. Det blir i sin tur orättvist gentemot barnen som får olika resurser beroende på vilken skola de väljer. Vi vill motverka detta genom att dela upp skolchecken i flera delar, exempelvis pedagogisk check, administrativ check, elevhälsocheck och hyrescheck med mera. Vi vill därför ge utbildningsnämnden i uppdrag att ta fram ett förslag på en uppdelad checkmodell för att säkerställa att alla skolor och elever får jämlika resurser.

Jämlika villkor för barn till föräldralediga och arbetssökande

Förskolan lägger grunden för det fortsatta lärandet och är en viktig del av barnens utveckling. Vi anser att alla Nackas barn ska ha jämlika villkor och samma förutsättningar att delta i den pedagogiska verksamheten. Nacka kommun erbjuder idag 25 timmars vistelsetid på förskolan respektive 10 timmars vistelsetid på fritidshemmen för barn till föräldralediga och arbetssökande. Detta riskerar att missgynna vissa barns inläring och sociala förmåga tidigt i livet på grund av något de inte kan påverka.

Vi socialdemokrater vill därför att barn till föräldralediga och arbetssökande ska ha samma rätt att vistas på förskolan och fritidshemmen som alla andra. Därför tillför vi dessa verksamheter nödvändiga resurser för att gradvis införa detta de kommande åren.

”En skola med förutsättningar för alla barn att lyckas”

Mer resurser till barn och unga

Skolchecken för Nackas förskolor och skolor har under många år haft små höjningar, som många gånger inte kompenserat de årliga pris- och löneökningarna. Även om årets uppräknings av skolchecken är något högre så måste mer resurser tillföras de kommande åren för att kompensera de senaste årens låga uppräknings. Inte minst nu i tider av ekonomisk osäkerhet och hög inflation är det viktigt att inte skolbarnen behöver ta konsekvenserna för det.

Dessa låga checkhöjningar har lett till ett ökat tryck på personalen och behovet av orimliga avvägningar för att få verksamheterna att gå runt. Vi ser att Nackas förskolor har barngrupper som är större än rekommendationerna och att skolor undviker att ta in vikarier, även när behov finns. Vi föreslår därför högre ökning av skolchecken för 2023 med en procentenhet för såväl förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola för att stärka dessa verksamheter. Vi vill framöver exempelvis se ett maxtak på barngruppernas storlek i våra kommunala förskolor och tydligare följa upp hur sjukskrivningar och trivsel bland personalen utvecklas. Vi vill genomföra en större kartläggning av personalens arbetsmiljö, för att identifiera förbättringsområden, för vilket vi tillför medel.

Likvärdighet

Alla elever har enligt lag rätt till en likvärdig utbildning. Skolverket lyfter särskilt fram att barn har rätt till lika tillgång till utbildning, lika kvalitet i utbildningen, rätt till

stöd för elever med behov och kompensation för elevers olika bakgrund och förutsättningar.

Likvärdighetsgarantin byttes 2020 ut till en likvärdighetsresurs i Nacka, vilket inskränkte tanken om likvärdighet genom stöd/resurser för de skolor och elever som har störst behov. Skolor med störst behov har under flera år varit förlorare i konkurrensen om resurserna. Vi socialdemokrater vill utveckla en garanti för likvärdigheten. För att uppnå detta behöver mer resurser tillföras över tid. I alliansbudgeten för 2023 föreslås ett ökat tillskott för ökat struktur tillägg och språkstöd. Det är bra första steg, men även medlen till stöd för elever med särskilda behov behöver öka. Till detta tillför vi därför 7,5 miljoner redan nästa år.

Stärk ungas psykiska hälsa

Allt fler unga uppger att de mår dåligt i perioder. För att stärka ungas psykiska hälsa är det viktigt att förebygga och få rätt hjälp i ett tidigt skede. Idag kan en skolkurator ha ansvar för upp till 1000 elever, vilket kan skapa utmaningar för elevhälsoteamen. Vi vill införa tydligare kriterier för att huvudmännen ska ge alla barn bättre tillgång till elevhälsans olika funktioner för att öka välmåendet och minska arbetsbelastningen för våra anställda.

En utemiljö som främjar aktivitet

Nackas pågående förtätning kommer med stora fördelar för barn och unga. Men i dagsläget bortprioriteras behovet av

skolgårdar i samband med utbyggnaden. Barn behöver vara ute, få solljus och utveckla färdigheter även utanför klassrummen. Utemiljön i skolans närhet är därför mycket viktig för barnen. Vi anser att Nacka behöver inventera i de förskole- och skolgårdar vi har idag för att se över förbättringsbehoven. Vidare ska Nacka följa boverkets rekommendationer och försäkra varje grundskoleelev minst 30 kvadratmeter skolgårdsyta vid utbyggnad av skolor i kommunen.

Ge barn med NPF-diagnoser en skola att längta till

Elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer riskerar att halka efter i skolan och hamnar oftare än andra elever i riskzonen för att inte uppnå behörighet till gymnasiet. Detta får konsekvenser för samhället då barn som inte ges rätt förutsättningar i skolan i förlängningen kan komma att kosta samhället enorma summor. Elever med NPF-diagnoser ska ges likvärdiga förutsättningar för att lyckas i skolan och känna sig hörda och sedda. För att uppnå detta vill vi socialdemokrater att utbildningsnämnden säkerställer att alla lärare i kommunen har rätt kompetens för att kunna hantera barn med olika typer av NPF-diagnoser, så att de får möjligheten att utvecklas och klara de mål som krävs för att fortsätta utbilda sig vidare.

Utbildningsnämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-3 186 250	-3 220 350	-3 186 250	-3 228 250	-3 186 250	-3 232 250
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Heltid för alla barn på förskola och fritidshem		0		-8 000		-12 000
Ökad checkhöjning förskolan		-7 600		-7 600		-7 600
Ökad checkhöjning förskoleklass		-870		-870		-870
Ökad checkhöjning fritidshem		-5 700		-5 700		-5 700
Ökad checkhöjning grundskolan & grundsärskolan		-12 330		-12 330		-12 330
Stärkande av likvärdighetsgarantin		-7 500		-7 500		-7 500
Utredning ny finansieringsmodell		-100		0		0

TRYGG OCH MENINGSFULL ÅLDERDOM

Äldreomsorgen i Nacka har länge varit eftersatt och i spåren av Coronapandemin har det blivit ännu tydligare. Den grupp Nackabor som procentuellt kommer växa mest fram till 2040 är de som är 80 år och äldre. Därför måste kommunen arbeta med ett tydligt strukturerat kvalitetsarbete och större kontinuerliga genomlysningar av äldreomsorgen. Kommunens äldre förtjänar trygghet och äldreomsorg med hög kvalitet. För att vi ska kunna leva upp till det krävs ökade resurser till verksamheterna.

Samtidigt är det viktigt att våra äldre ska kunna bestämma över sitt liv och sin vardag, oavsett om det handlar om deltagande i föreningslivet, arbetslivet eller vad de vill få hjälp med från hemtjänsten.

Den bästa äldreomsorgen börjar med personalen

För att personalen ska kunna utföra sina jobb på bästa sätt och därigenom ge våra äldre bra omsorg med hög kvalitet behöver arbetsmiljön kraftigt förbättras. Vi vill förbättra arbetsmiljön för personalen inom äldreomsorgen genom att bland annat avskaffa delade turer. Att arbeta delad tur innebär att personalen jobbar ett pass på förmiddagen och ett pass på eftermiddagen/kvällen med en obetald längre rast däremellan som är svår att använda till det privata livet. Detta ger de anställda långa arbetsdagar då de är uppbundna men utan att få betalt.

Belastningen på de som arbetar med våra äldre är för hög, det gäller även personalen på kommunens äldreboenden. Därför gör vi en extra satsning på äldreboenden för att ta ett steg mot en bättre arbetsmiljö.

Nacka kommun ska ha trygga arbetsförhållanden och kollektivavtalsenliga villkor, där heltid och tillsvidareanställningar är norm. Vi måste minska skillnaderna mellan offentlig och privat äldreomsorg vad gäller löner och villkor. De aktörer som inte erbjuder kollektivavtalsenliga villkor, heltid och tillsvidareanställningar har ingenting i Nackas äldreomsorg att göra.

I Nacka ska ingen behöva känna sig ensam

Den ofrivilliga ensamheten är ett växande samhällsproblem och äldre människor är särskilt utsatta. Isolering, eller avsaknad av nära kontakt med familj och vänner, kan upplevas som väldigt påfrestande och påverka både den psykiska och den fysiska hälsan. Det digitala utanförskapet är också ett socialt utanförskap som kan medföra att äldre upplever sig extra isolerade. Genom reformer som äldreombudsman, utökat stöd till pensionärsorganisationer och satsning på kostnadsfria kulturaktiviteter för äldre vill vi förebygga och motverka ofrivillig ensamhet.

Äldreombudsman

Vi vill införa en äldreombudsman som tillsammans med kommunens nämnder och bolag, kommunstyrelsen samt andra myndigheter och frivilligorganisationer ska arbeta för att äldres intressen och rättigheter ska stärkas.

Syftet med att införa en äldreombudsman är att stärka äldreperspektivet i kommunen. Även att informera om äldreomsorgen, rättigheter och skyldigheter, ge råd och stöd till enskilda, samt ta emot synpunkter och klagomål kring bland annat ålderism, det vill säga diskriminering på grund av ålder. En äldreombudsman skulle dessutom ge vägledning och på ett opartiskt sätt genom dialog med äldre kunna ta vara på deras intressen och vara lyhörd för de frågor och behov som förs fram av de äldre eller anhöriga. Vi ser även att äldreombudsmannen ska kunna göra egna granskningar om äldreomsorgens kvalitet genom bland annat uppsökande verksamhet.

”Nackas äldre förtjänar trygghet och omsorg med hög kvalitet”

Ökad livskvalitet med välfärdsteknik

Välfärdsteknik har stor potential att bidra till att äldre personer och personer med funktionsnedsättning ska kunna bo kvar hemma, känna sig trygga och delaktiga i samhället samt nå en bättre hälsa. Detta inkluderar bland annat digitala trygghetslarm, tele- och videokommunikation, sensorer i hemmet, ett mobilt arbetssätt samt övriga e-tjänster som ger ett mervärde för den enskilde individen. Digitalisering ska inte främst ses som en besparingspotential utan som ett sätt att öka livskvaliteten för brukarna och frigöra resurser till förbättrad omsorg.

Kommunalt trygghetsboende och kommunal hemtjänst

Idag finns inga kommunala trygghetsboenden i Nacka. För oss är det självklart att våra äldre förtjänar en trygg tillvaro, oavsett storlek på plånboken. Men för att fler ska ha råd med ett bra trygghetsboende vill vi att kommunen ser till att minst ett centralt beläget boende med rimliga priser byggs. Förutom fler trygghetsboenden behöver det byggas hyresrätter med rimlig hyra, som de äldre kan flytta till när den gamla bostaden inte längre är funktionell.

Kommunens invånare som har hemtjänst har rätt till en trygg omsorg med personalkontinuitet. I sann valfrihetsanda är det dags för kommunen att kliva in på arenan igen och ta ansvar för hemtjänsten. Kommunal hemtjänst ska självklart också vara ett valbart alternativ.

Nollvision mot fallskador

Fallolyckor bland äldre är ett stort folkhälsoproblem med stora kostnader och lidanden som följd. I Sverige dör i snitt mer än tre äldre personer till följd av fallolyckor varje dag. Trots att vi idag vet att en stor del av dessa skador går att förebygga görs det långt ifrån tillräckligt. Vi vill med utgångspunkt från aktuell litteratur och forskning ta fram en nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras.

Särskilt boende utan biståndsbedömning för 85+

Ingen över 85 år ska bli nekade att flytta till ett bättre boende. Vi vill utreda möjligheten för den som fyllt 85 år att kunna flytta till ett tryggt boende oavsett biståndsbedömning.

Ökat stöd till anhörigvård

Vi behöver stärka och synliggöra våra anhörigvårdare. Den omsorg och de insatser som de gör är viktiga för välfärden. Det är grundläggande att samspelet mellan anhöriga, äldreomsorgen och hälso- och sjukvården fungera och vården behöver bli bättre på att både se och inkludera anhöriga i sitt arbete.

Ökat stöd till föreningsliv och pensionärsorganisationer

Vi behöver satsa mer på social samvaro och aktiviteter för äldre genom ökat stöd till föreningslivet och pensionärsorganisationerna. Dessa organisationer är en viktig del i att bryta ensamhet och isolering bland äldre, vilket är ett växande problem i samhället. Det ökade stödet ska ges genom ekonomiska bidrag och subventionerade lokalhyror.

Äldrenämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-972 220	-977 270	-972 220	-989 920	-972 220	-994 420
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Stöd till föreningsliv och pensionärsorganisationer för bland annat lokal		-300		-300		-300
Avskaffa delade turer, inför rätt till heltid och kollektivavtalsenliga villkor i hemtjänstens auktorisationsvillkor		-3 600		-15 600		-20 400
Extrasatsning på äldreområdets personal		-600		-600		-600
Ansöka särskilt boende utan biståndsbedömning för +85 (utredning)		0		-200		0
Kommunal hemtjänst och trygghetsboende (utredning)		0		-100		0
Ökat stöd för anhörigvård		-200		-200		-200
Äldreombudsman		-350		-700		-700

KVALITET OCH TRYGGHET

I Nacka ska det finnas kompetenta gode män och förvaltare för de medborgare som är i behov av det. Gode männen ska verka för huvudmännens bästa genom att så långt som möjligt se till att de inte lider av vare sig ekonomiska eller personliga rättsförluster. De ska vara aktiva i att huvudmännens rättigheter och skyldigheter bevakas och tillvaratas. För att säkerställa tillgången till gode män och förvaltare behöver Nacka vara en attraktiv kommun att vara god man i.

Satsning på gode män och förvaltare

Överförmyndarnämndens verksamhet har blivit mer omfattande och komplex och kräver högre grad av kvalificerad handläggning. Därför har vi socialdemokrater de senaste åren drivit på för att öka nämndens budget.

Nämnden ska även fortsättningsvis kunna erbjuda god service med likvärdig kvalitet till gode männen och förena detta med effektiv tillsyn. Vår bedömning är att rekryteringen av godemän och förvaltare behöver intensifieras. Inte minst till de allt oftare mer komplicerade och svåra ärendena som ökar i omfattning.

Satsningar behövs för att Nacka ska kunna erbjuda god service med likvärdig kvalitet till gode männen samt förena detta med effektiv tillsyn. Det behov av gode män som finns redan idag kommer att öka i takt med att Nacka växer. Mot denna bakgrund ökar vi budgeten för överförmyndarnämnden.

Digitalisering och avtalssamverkan

För att förenkla för de gode männen har fler e-tjänster införts, till exempel möjligheten att ansöka om uttagstillstånd samt redovisning av årsräkningarna. Nämnden ska stärka arbetet för att få fler att välja de digitala

tjänsterna. Digitaliseringen medverkar till en bättre miljö och nämnden har också uppdraget att minska användningen av bil i samband med gode männen och förvaltarnas uppdrag.

En avtalssamverkan med Vaxholm och Värmdö har genomförts och Nacka ansvarar för och genomför all handläggning och administration. En omfattande anpassning av rutiner och system samt utbildning och fortsatt utveckling av system kräver investeringar i nya digitala lösningar för att på sikt kunna ge effektivitetsvinster.

”Nacka ska vara en attraktiv kommun att vara god man och förvaltare i”

Ökad kvalitet

Nämnden säkrar att de som vill vara god man har rätt förutsättningar för sitt uppdrag. Nämnden har hög ambitionsnivå för hur fort man ska kunna tillsätta en god man. Målsättningen är inom två månader.

Alla som vill bli god man måste genomföra ett digitalt kunskapstest och nämnden kräver att de deltar i återkommande kompetensutveckling. Nämnden har en process för certifiering av gode män, vilken vidareutvecklas 2023. Utökad och förstärkt satsning på kompetensutveckling för gode män och förvaltare bland annat i beteendevetenskap parallellt med de regelbundna utvecklingsinsatserna prioriteras. Även utökade personalresurser prioriteras för att öka möjligheterna till en rättssäker granskningsprocess genom tillförande av juridisk kompetens.

Överförmyndarnämnden (tkr)	Allians-förslag 2023	(S) förslag 2023	Allians-förslag 2024	(S) förslag 2024	Allians-förslag 2025	(S) förslag 2025
Summa	-8 500	-9 100	-8 500	-9 100	-8 500	-9 100
<i>Utmärkande budgetposter</i>						
Satsning på gode män		-600		-600		-600